

Lekcja 10

Pomagam w domu

1a. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy dzieci powinny pomagać w domu? Dlaczego?
2. Czy pomaganie w domu może być przyjemne? Dlaczego?

1b. Proszę w parach zrobić listę prac, które mogą w domu wykonywać dzieci, a następnie porównać swoje listy i wypisać na tablicy obowiązki, które się powtarzają. Które z tych prac wykonujecie?

1c. Proszę podpisać obrazki słowami z ramki.

0.*szczotka*.....

kosz na śmieci / szufelka / lodówka / odkurzacz
pralka / mop / ~~szczotka~~ / wiadro / zmywarka

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

1d. Nazwy sprzętów z ćwiczenia 1c zamieniły się miejscami. Proszę je uporządkować.

0. Dywan odkurzamy ~~mopem~~. *Dywan odkurzamy odkurzaczem.*
1. Podłogę zmiatamy zmywarką.
2. Śmieci wyrzucamy do pralki.
3. Podłogę myjemy szczotką.
2. Naczynia można myć w lodówce.
3. Ubrania pierzemy w zmywarce.
4. Jedzenie przechowujemy w wiadrze.

1e. Proszę uzupełnić zdania słowami z ramki.

myć naczynia / ~~sprzątać~~ / myć podłogę / odkurzać / ścierać kurze / wynosić śmieci
 wyprowadzać psa / nakrywać do stołu / ścielić łóżko / zamiatać / układać

0. W sobotę zawsze ...*sprzątamy*... mieszkanie.

1. Lubię, ale nie lubię

2. Mój sąsiad codziennie
 na spacer.

3. Zawsze (wy)
 od razu po obiedzie?

4. Rano i wieczorem muszę

5. Moja siostra swoje
 książki na półce.

6. Paweł chętnie

7. Ja i Filip sami
 w naszym pokoju.

8. Ania
 w kuchni.

9. Ola i Marek zawsze

2a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i powiedzieć, o czym pisze.

☰
DzienZaDniem
HOME O MNIE KONTAKT

21 IV /sobota/

Dzisiaj jest sobota. Soboty są fajne i niefajne jednocześnie. Fajne, bo nie idę do szkoły, więc mogę dłużej pospać i mam więcej czasu wolnego. Niefajne, bo od razu po śniadaniu mama każe nam sprzątać cały dom. Zawsze zaczynam od swojego pokoju: odkurzam, układam rzeczy na półkach, robię porządek na biurku i wynoszę śmieci. Tata sprząta salon i łazienkę, a mama kuchnię i sypialnię rodziców. No i trzeba wszędzie umyć podłogi – i to już jest moje zadanie. Ścieram też kurze i wkładam naczynia do zmywarki, a później je wyjmuję.

Podczas sprzątania zawsze żałuję, że wszystko tak szybko się brudzi i nie można sprzątać raz w miesiącu albo rzadziej. Szkoda, że nie ma robotów, które robiłyby to wszystko za nas. Kiedyś powiedziałem o tym rodzicom, a oni zaczęli się śmiać i powiedzieli, że jak byli mali, to mieli jeszcze więcej obowiązków domowych niż ja. Trudno mi to sobie wyobrazić. Przecież ja naprawdę dużo pomagam w domu!

A Wy jakie macie obowiązki domowe?

Dominik

2b. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i odpowiedzieć na pytania.

1. Kiedy Dominik sprząta z rodzicami mieszkanie?
2. Co Dominik musi zrobić w swoim pokoju?
3. Co sprząta tata, a co mama?
4. Jakie jeszcze obowiązki ma Dominik?
5. Dlaczego rodzice śmiali się z Dominika?

Uwaga!

Słowo *fajnie* jest słowem z języka nieoficjalnego. W sytuacjach oficjalnych używamy innych słów, np.: *ciekawy, miły, ulubiony*.

2c. Proszę odnaleźć 9 wyrazów z bloga Dominika.

A	C	U	Y	W	Y	N	O	S	I	Ć
P	O	D	Ó	K	Ć	S	Ą	G	F	Ś
O	P	Y	U	V	Ę	P	T	P	Z	C
U	O	O	D	K	U	R	Z	A	Ć	I
K	M	B	R	U	D	Z	I	Ć	Ó	E
Ł	A	Ć	Ś	F	P	Ą	Ż	A	B	R
A	G	J	I	L	Ł	T	D	G	Q	A
D	A	Ć	W	K	Ł	A	D	A	Ć	Ć
A	Ć	R	U	M	Y	Ć	N	M	D	W
Ć	H	W	Y	J	M	O	W	A	Ć	Z

poziomo: →

0. *wynosić*.....
1.
2.
3.
4.
5.

pionowo: ↓

6.
7.
8.
9.

2d. Proszę wybrać 3 czasowniki z ćwiczenia 2c i ułożyć z nimi zdania.

0. *wynosić*: *Dwa razy w tygodniu wynoszę śmieci.*

1.

2.

3.

2e. Proszę zapytać kolegę / koleżankę, jakie ma obowiązki domowe. Które z nich lubi, a których nie lubi i dlaczego. Następnie proszę opowiedzieć klasie, czego się dowiedzieliście.

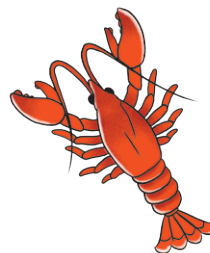
REBUS

nie

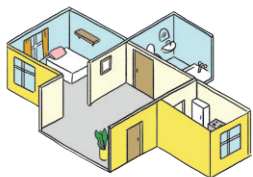

:

k = zem

~~rba~~

nie = my i

dio = zem

ć = my

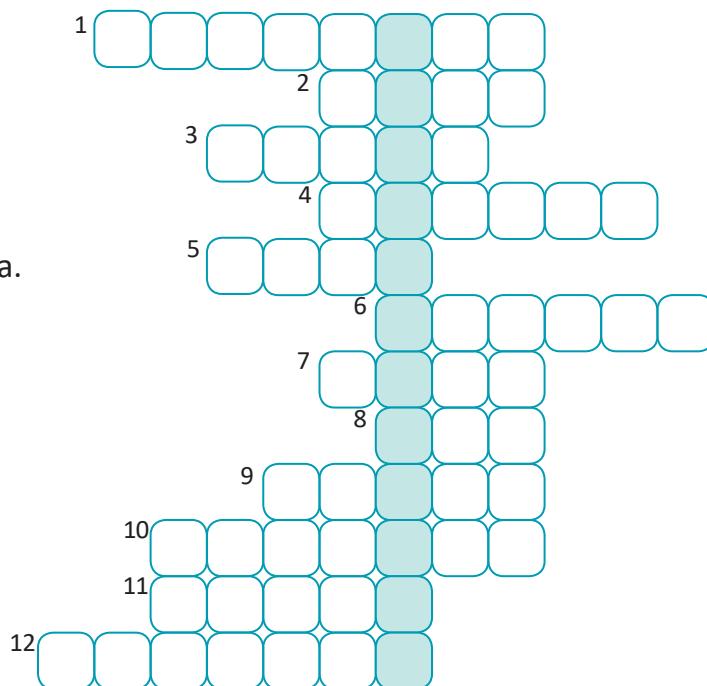
Hasło:

2f. Proszę wysłuchać pięciu wypowiedzi i zaznaczyć w tabeli, co robią w domu te osoby.

osoba	myje naczynia	odkurza mieszkanie	wyrzuca śmieci	sprząta łazienkę	wyciera kurze	pomaga w ogrodzie
Kasia		x			x	
Beata						
Marek						
Damian						
Piotr						

3. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

1. W parze ze szczotką.
2. Leży na meblach.
3. Chodzi się z nią po zakupy.
4. Dobrze się przy nim odrabia lekcje.
5. Po obiedzie zawsze (ja) naczynia.
6. Dzięki niej ubrania są czyste.
7. Wrzuca się do niego śmieci.
8. „Szczotka” do mycia podłogi.
9. Znajdują się w niej ubrania.
10. Inaczej nieporządek.
11. Stoją na niej książki.
12. Łóżko trzeba

Hasło:

Proszę was, żebyście...

4a. Proszę przeczytać zdania, podkreślić wszystkie czasowniki, a następnie uzupełnić informacje w tabelach.

1. Rodzice proszą, **żebyśmy** pomogli / pomogły w ogródku.
2. Babcia prosi, **żeby**m zrobił / zrobiła zakupy.
3. Mama prosi, **żeby** on odrabiał / ona odrabiała teraz lekcje.
4. Koledzy proszą, **żeby** oni pożyczili im / one pożyczły im zeszyty.
5. Dziadek prosi, **żebyś** posprzątał / posprzątała pokój.
6. Tata prosi, **żebyście** wyłączyli / wyłączyły telewizor.

(ja)	żeby	(my)		+ czasownik osoba l. poj. lub l. mn., czas
(ty)		(wy)		
on, ona, ono pan, pani		oni, one państwo		

4b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami gramatycznymi.

0. Filip prosi, żeby *dziś do niego przyszedł* (ja, r.m. / przyjść).
1. Mama prosi, (my, r.ż / zrobić) zakupy.
2. Nauczycielka prosi, (oni / odpowiedzieć) na pytania.
3. Sąsiadka prosi, (wy, r.ż. / pomóc) umyć schody.
4. Tata prosi, Kasia (poukładać) książki na półce.
5. Mama prosi, chłopcy (powiesić) pranie.

 4c. O co zwykle prosisz innych, a o co oni proszą ciebie? Proszę napisać 6 zdań.

0. *Tata prosi mnie, żebym wyniosła śmieci*.....
Proszę mamę, żeby pomogła mi odrobić lekcje.....
1.
2.
3.
4.
5.
6.

 5a. Bałagan zrobił nieporządek w częściach wiersza. Proszę je uporządkować w logicznej kolejności.

Hanna Niewiadomska

Bałagan (fragment)

I. <i>3.</i> Jak coś dotknie, to przestawi,
<i>2.</i> wpadł bałagan – wszystko rusza.
<i>1.</i> Do pokoju Mateusza
<i>4.</i> nic na miejscu nie zostawi.	II. Był na biurku – więc w szufladzie
..... Kredki biedne, rozsypane,
..... żółta z czarną połamane.
..... wszystko leży już w nieładzie.
III. Trochę w szafie się kotłował,
..... mówiąc, że tak teraz modnie.
..... Książkę wsadził w długie spodnie,
..... piórnik pod ubrania schował.	IV. Wszyscy są nim już zmęczeni.
..... – Niech pan ulży naszej doli,
..... proszą wielce utrudzeni:
..... – niech pan więcej nie swawoli.
V. Bałaganie! Bałaganie!
..... i ustawić wszystko w rządęk!
..... Może w końcu pan przestanie!
..... Proszę wziąć się za porządek	VI. Niech on do porządków rusza.
..... A bałagan mówi tak:
..... To jest pokój Mateusza.
..... – Mnie sprzątanie jest nie w smak.

 5b. Proszę przeczytać uporządkowany wiersz i odpowiedzieć na pytania.

1. Kto odpowiada za nieporządek w pokoju Mateusza?
2. Dlaczego bałagan nie chce sprzątać?
3. Co dokładnie powinien zrobić Mateusz w swoim pokoju? Proszę uzupełnić zdania czasownikami z ramki.

Mateusz powinien:

- a) kredki w pudełku.
- b) piórnik na biurku.
- c) ubrania na wieszakach w szafie.
- d) książkę na półce.

powiesić / postawić
poukładać / położyć

6a. Proszę przeczytać zdania i podkreślić nowe formy czasowników.

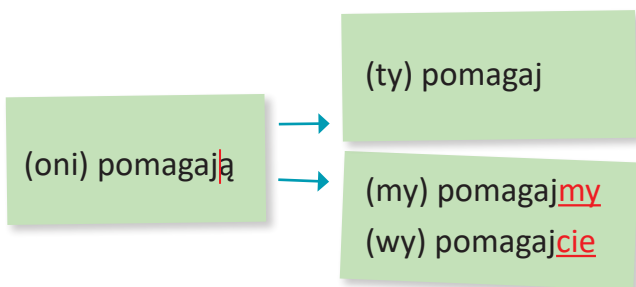
1. Kasiu, wynieś śmieci.
2. Posprzątajmy dzisiaj w domu.
3. Dzieci, pozmywajcie naczynia.
4. Nie rozmawiajcie na lekcji!
5. Ubierajcie się ciepło, jeśli nie chcecie chorować.
6. Jeśli boli cię głowa, weź tabletkę.

6b. Proszę przeczytać, jak tworzymy tryb rozkazujący w języku polskim.

Tryb rozkazujący

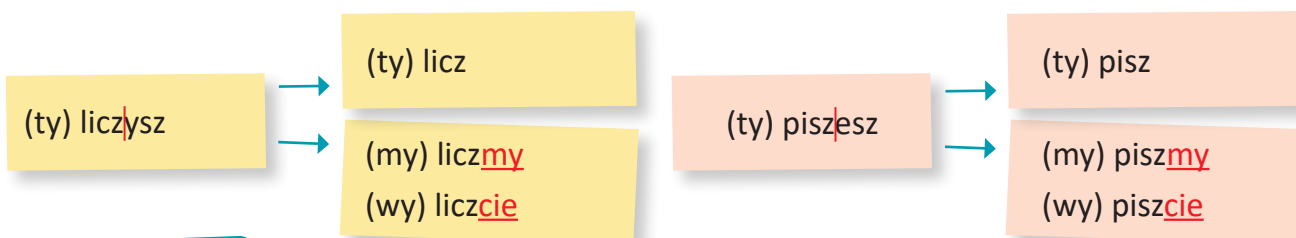
I. ty, my, wy

a) koniugacja: -m, -sz (*pomagać, biegać, czytać*)

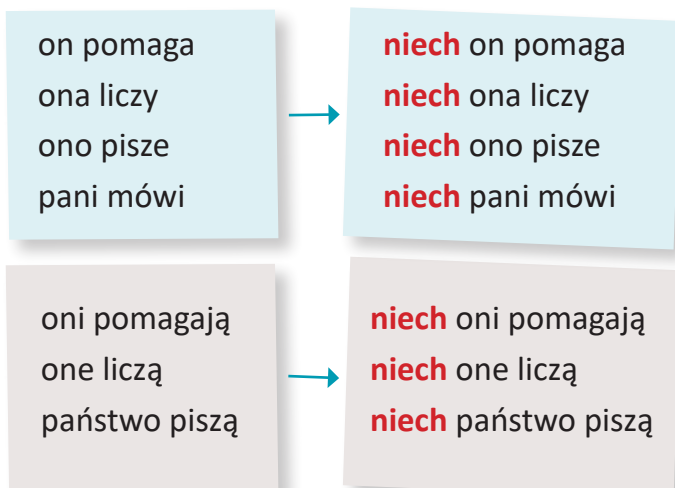

Uwaga!
Tryb rozkazujący nie ma 1. osoby liczby pojedynczej.

b) koniugacje: -ę, -isz / -ysz (*liczyć, mówić, lubić*)
-ę, -esz (*pisać, chcieć, pracować*)

II. on, ona, ono oni, one

Uwaga!

(ty)	bądź
(on, ona, ono)	niech będzie
(oni, one)	niech będą

6c. Proszę uzupełnić tabelę formami trybu rozkazującego.

	ty	on, ona, ono	my	wy	oni, one
sprzątać	sprzątaj	niech sprząta	sprzątajmy	sprzątajcie	niech sprzątają
ułożyć			ułożmy		niech ułożą
pomyśleć					
zjeść	zjedz				
robić				róbcie	
umyć				umyjcie	
zanieść			zanieśmy		
jechać					niech jadą
prać	pierz				

6d. Proszę uzupełnić zdania formami trybu rozkazującego.

0. *Pozmywaj* naczynia (ty / pozmywać)!
1. sami swoje rzeczy (wy / wyprasować)!
2. razem kuchnię (my / posprzątać)!
3. one okna (umyć)!
4. swoje ubrania w szafie (ty / ułożyć)!
5. on pranie (powiesić)!

7. Rodzice Ani wyjechali za granicę na urlop. Proszę uzupełnić e-mail, który od nich dostała.

Do:	aniakow@gmail.com
Temat:	Aniu, pamiętaj!

Kochana Córeczko!

Już przyjechaliśmy na miejsce. Mamy piękny pokój. Pogoda jest bardzo ładna, więc na pewno odpoczniemy.

Aniu, ...*pamiętaj*..... (pamiętać)⁰, żeby pomagać dziadkom. Zawsze (sprzątać)¹ po sobie łazienkę i (ścielić)² łóżko. Rano (wyprowadzać)³ psa, ale wieczorem dziadek (wychodzić)⁴ z nim na spacer. (ty / powiedzieć)⁵ babci, (ona / przygotować)⁶ garnitur taty do pralni. Koniecznie go tam jutro (wy / zanieść)⁷!

Jak wrócimy, to tata go odbierze. Bardzo tęsknimy za Tobą i za Dziadkami.

Całujemy
Rodzice

8. Mama Dominika wyjechała na tydzień do cioci Zosi. W kalendarzu zapisała mu, co powinien robić w kolejnych dniach. Proszę uzupełnić notatki z kalendarza odpowiednimi wyrazami z ramki w trybie rozkazującym.

przygotować się / zrobić / ~~podlać~~ / pamiętać
kupić / wynieść / zapłacić / odwiedzić

0 poniedziałek 23 <i>podlej</i> kwiatki	1 wtorek 24 za obiady w szkole	2 środa 25 śmieci	3 czwartek 26 do klasówki z matematyki
4 piątek 27 jedzenie dla psa	5 sobota 28 Ty i Tata zakupy	6 niedziela 29 dziadków	7 poniedziałek 30 o urodzinach Tomka

- 9a. Proszę przeczytać dialog Magdy z Kasią i powiedzieć, o czym rozmawiają?

Magda: Cześć, może pójdziemy dziś do kina?

Kasia: Cześć! Nie mogę. Muszę wracać do domu. Siostra już rano zrobiła mi wykład: „wróc do domu zaraz po szkole, posprzątaj wreszcie swoje biurko, zrób porządek w szafie, odkurz w końcu dywan!”.

Magda: Ojej! Ciężko mieć pokój ze starszą siostrą. Na szczęście ja i mój brat mieszkamy osobno. On w swoim pokoju ma taki bałagan, że boję się tam wchodzić. Mama ciągle się na niego denerwuje. Tata ostatnio powiedział nawet, że jak nie posprząta, to nie pójdzie z kolegami na mecz.

Kasia: Tobie to dobrze! Masz swój pokój. Na szczęście moi rodzice planują kupić większe mieszkanie i obiecali, że też będę miała własny pokój.

Magda: Świetnie! Kasiu, wiesz co? Jak chcesz, to pomogę ci dzisiaj sprzątać. Zrobimy to szybko i pójdziemy do kina.

Kasia: Super! Jesteś prawdziwą przyjaciółką! Tylko po drodze wstąpmy jeszcze do sklepu i zrobmy zakupy. My będziemy sprzątać, a moja siostra niech w tym czasie przygotuje nam coś do jedzenia. Ona lubi gotować, więc nie będzie problemu.

Magda: Nie ma sprawy. Ja wolę sprzątać niż stać przy kuchni.

Kasia: No to się pospieszmy! Jeszcze zdążymy do kina.

9b. Proszę jeszcze raz przeczytać rozmowę Magdy z Kasią i dokończyć zdania.

0. Magda chciałaby

- a) pójść do kina.
- b) odwiedzić Kasię.
- c) po szkole wrócić do domu.

1. Kasia miała po lekcjach

- a) pomagać siostrze.
- b) iść do kina.
- c) zrobić porządek w pokoju.

2. Magda

- a) często wchodzi do pokoju brata.
- b) boi się zaglądać do pokoju brata.
- c) mieszka z bratem w pokoju.

3. Kasia

- a) chętnie skorzysta z pomocy Magdy.
- b) woli sprzątać sama.
- c) pomoże Magdzie w sprzątaniu.

4. Magda nie lubi

- a) sprzątać kuchni.
- b) robić zakupów.
- c) gotować.

9c. Proszę podkreślić w dialogu Magdy i Kasi wszystkie czasowniki w trybie rozkazującym, a następnie wybrać 3 z nich, zamienić je na formy bezokolicznika i ułożyć z nimi zdania.

0. *(wróć! – wrócić)* Dzisiaj wrócisz do domu zaraz po lekcjach.
1.
2.
3.

10. Proszę rozwiązać zagadki.

1
Na porządki pora już,
bo na półkach leży
.....

2
Ma bęben, lecz grać nie pozwoli,
ma węża, co nie chce cię gryźć.
Łyka proszki, choć głowa jej nie boli.
Dzięki niej wszystko jest czyste na błysk.
Co to jest?

3
Przyjemnie pachnie,
ładnie się pieni,
a brudne ręce
w czyste zamieni.
Co to jest?

4
Warczę, choć nie jest psem.
Obiad na podłodze jem.
Chętnie jeżdżę po dywanie,
kiedy w domu jest sprzątanie.
Co to jest?

 11a. Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Piosenka o pomaganiu ludziom

Ref.: Kto, jeśli nie ty, kto, jeśli nie my,
kto, jeśli nie ja, *pomagać*⁰ innym ma? (x 2)

Nieprawda, że cały¹
jest wielkim bezdusznym²,
gdzie człowiek nic nie jest wart,
.....³ tylko są szczęściem.

A szczęście⁴ jest,
gdy płynie z dawania niż brania,
więc⁵ przygotowani
do pomagania!

Ref.: Kto, jeśli nie ty, kto...

Dobro, które⁶ masz
dla chorych, samotnych⁷,
prędzej czy⁸ do ciebie
z podwójną siłą⁹.

Pomagać, to¹⁰ się,
nie chcąc w zamian dosłownie¹¹.
Łzy pozamieniać w¹²
– nie ma nic bardziej¹³.

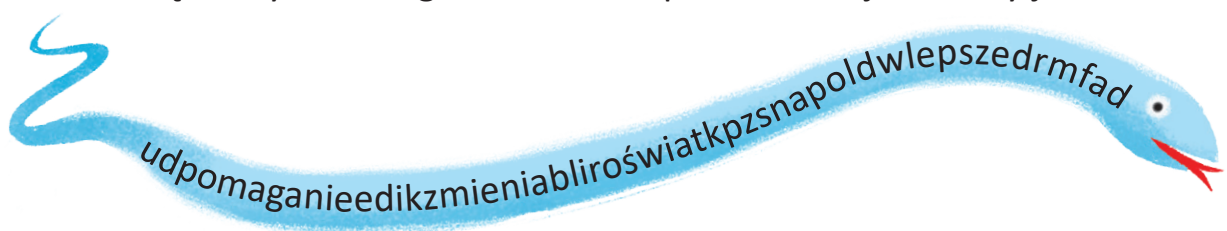
Ref.: Kto, jeśli nie ty, kto...

słowa i muzyka: Jerzy Kobyliński
wykonanie: Mała Orkiestra Dni Naszych

 11b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. O czym jest piosenka z ćwiczenia 11a?
2. Jak należy rozumieć zakończenie piosenki?

 12. Proszę odczytać z diagramu zdanie i powiedzieć, jak należy je rozumieć.

A Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym może opowiadać.

Znalezione w mediach

Pozytywne efekty sprzątanania

Pomaganie w domu jest bardzo ważne, bo kształtuje w dzieciach takie cechy, jak pracowitość, staranność, sumiennność i uczynność. Obowiązki domowe pozytywnie wpływają na charakter dziecka i pozwalają tworzyć bliskie relacje rodzinne.

Dzieci, które od najmłodszych lat pomagają w domu, są bardziej samodzielne i mają lepsze wyniki w nauce niż ich rówieśnicy, którzy nie pomagają w domu. Pochwały i nagrody za dobrze wykonane zadania budują w nich poczucie własnej wartości i pewność siebie. Dobre nawyki wyniesione z domu dorośli przenoszą później na swoje dzieci.

Psychologowie uważają, że już od najmłodszych lat dzieci powinny wykonywać różne obowiązki domowe. W wieku 4–5

lat mogą już sprzątać swój pokój, pomagać w rozwieszaniu prania i podlewać kwiatki. Kiedy mają 6–8 lat, powinny umieć obsługiwać zmywarkę, dzielić pranie według kolorów, segregować śmieci, odkurzać i przygotowywać proste posiłki (np. kanapki czy jajecznicę).

Nieco starsze dzieci (9–11 lat) powinny wynosić śmieci, dbać o zwierzęta domowe, gotować proste potrawy, samodzielnie sprzątać swój pokój i pracować w pralce. Nastolatki (czyli dzieci powyżej dwunastego roku życia) mogą już wykonywać większość obowiązków domowych: odkurzać mieszkanie, myć samochód, opiekować się młodszym rodzeństwem, gotować, robić zakupy z listą, pracować i prasować, kosić trawę, sprzątać kuchnię czy łazienkę.

Na podstawie: <https://kobieta.wp.pl/dlaczego-dzieci-powinny-pomagac-w-domu>;
<https://mamadu.pl/130913,czy-twoje-dziecko-juz-to-robi-lista-obowiazkow-dzieci-w-wieku-9-16-lat>

B Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i zaznaczyć, czy podane zdania są P (prawdziwe) czy F (fałszywe).

	P	F
0		X
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Waszą sąsiadką jest starsza samotna pani, której chcecie pomagać. Dzisiaj macie zamiar ją odwiedzić. Proszę przygotować w parach listę prac i podział obowiązków, a następnie przedstawić je w klasie.

 Fonetyka i ortografia**dź=dzi****I. Proszę słuchać i powtarzać.**

a) dźwięk – dźwig	b) dzień – dziura
żdźbło – niedźwiedź	dziób – godzina
śledź – łabędź	grudzień – urodziny

II. Proszę przeczytać wyrazy z ćwiczenia I i podkreślić właściwą odpowiedź.

- a) **dź** piszemy przed *spółgłoską / samogłoską*
b) **dzi** piszemy przed *spółgłoską / samogłoską*

III. Proszę uzupełnić wyrazy literami **dzi lub **dź**, a następnie przeczytać wiersz.**

___adek i Tadek
___siał rano ___adek Zbyszek
wybiegł szybko na ulicę.
___eń był ciepły i nasz ___adek
pytał wszystkich: *G___e jest Tadek?*
(Tak kolega zwał się ___adka).
Ale nig___e nie ma Tadka.
– *Bq___tu mądry!* – Zbyszek krzyczy.
Sprawdził wszystko w okolicy.
Nawet tó___i ___wig przy bloku!
Tadka nie ma nig___e wokół.
___adek nie ma tęgiej miny.
___ś są Tadka uro___ny!

Wielka czy mała litera?

IV. Proszę przeczytać wyrazy i uzupełnić informacje.

a) Wigilia – Wielkanoc

Wielki Czwartek – Święto Niepodległości

Trzeciego Maja – Dzień Matki

b) karnawał – sylwester

andrzejki – mikołajki

walentynki – zaręczyny

Nazwy świąt piszemy literą.

Nazwy zwyczajów, obrzędów i tradycji piszemy literą.

V. Proszę podkreślić właściwą literę.

a) W tym r/Roku w/Wigilię spędzimy u babci. Zawsze jeździmy do niej na b/Boże n/Narodzenie. To moje ulubione ś/Święta, bo dostaję wtedy dużo prezentów. Prezenty dostaję też na m/Mikołajki, dlatego grudzień jest chyba najfajniejszym miesiącem. Na s/Sylwestra wrócimy już do domu, bo mają przyjechać do nas przyjaciele z Polski. My wybieramy się do nich na w/Wielkanoc. Te ś/Święta też lubię. Podobają mi się palmy, z którymi idzie się do kościoła w n/Niedzielę p/Palmową. Nie mogę się też doczekać ś/Śmigusa-d/Dyngusa!

b) Moja mama pracuje w szkole i 14 października dostaje mnóstwo kwiatów z okazji d/Dnia n/Nauczyciela. Chyba też zostanę nauczycielką, bo lubię kwiaty. Podobają mi się jeszcze w/Walentynki, ale najbardziej lubię d/Dzień d/Dziecka, bo dostaję wtedy prezenty.

c) Moje ulubione ś/Święto jest trochę smutne. To w/Wszystkich ś/Świątecznych, które obchodzi się w Polsce 1 listopada. Wszyscy wtedy idą na cmentarze i zapalają znicze na grobach swoich bliskich.

VI. Proszę podkreślić wielką lub małą literę, a następnie przeczytać wiersz.

Świąteczna natura

Bardzo lubię wszystkie Ś/święta, chodzę wtedy uśmiechnięta.

Na W/wielkanoc palmy robię, a w D/dzień D/dziecka śpiewam sobie.

W B/boże C/ciało sypię kwiatki, prezent daję na D/dzień M/matki,

gdy A/andrzejki są – воск leję, a w S/sylwestra wprost szleję,

bo świąteczną mam naturę, kto się zgadza? Ręka w górę!